

**UCHWAŁA Nr /LXI/2023
RADY POWIATU W RADOMIU
z dnia 30 listopada 2023 r.**

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy
Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata
2023– 2027.**

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1526 z późn. zm.), w związku z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie /t.j. Dz. U. z 2021, poz. 1249 z późn. zm./ Rada Powiatu w Radomiu uchwala, co następuje:

§ 1

1. Rada Powiatu w Radomiu przyjmuje Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023– 2027.
2. Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2023– 2027, stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Radomskiego.

§ 3

Traci moc Uchwała Nr 274/XXVI/2020 Rady Powiatu w Radomiu z dnia 28 grudnia 2020 roku w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Radomskim na lata 2021 – 2025.

§ 4

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

U Z A S A D N I E N I E

Zgodnie z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej /t.j. Dz. U. z 2021, poz. 1249 z późn. zm./ do zadań własnych powiatu należy obowiązek opracowania i realizacji powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.

W związku z nowelą przedmiotowej ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535), zachodzi potrzeba uchwalenia nowego programu dostosowanego do aktualnego stanu prawnego.

**Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie
w Radomiu**

***POWIATOWY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ
na lata 2023-2027***

SPIS TREŚCI

- I. Wstęp
- II. Definicja przemocy i specyfika zjawiska
- III. Przemoc wobec dzieci
- IV. Zjawisko przemocy domowej w powiecie radomskim
- V. Cele, planowane zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, realizatorzy Programu
- VI. Oczekiwane rezultaty, termin realizacji, monitoring i ewaluacja, zasady finansowania

– Wstęp

„Ludzie oczekują od osób doświadczających przemocy naturalnych reakcji samoobronnych, że nie pozwolą się tak traktować, że obronią się i postawią „tę” przemocy. Tak zachowałaby się osoba posiadająca moc sprawczą, osoba, która ma zachowaną psychologiczną możliwość obrony. Jednak sytuacja przemocy domowej nie jest normalną sytuacją. To sytuacja chronicznego stresu, napięcia,

cierpienia, lęku, bezradności, poczucia braku wpływu na własne życie. Specyfika przemocy polega właśnie na tym, że ofiara przemocy utraciła swoją moc sprawczą i wewnętrzną siłę. Sprawca przemocy swoją ofiarę psychicznie, emocjonalnie obezwładnia.”

fragment książki „Zrozumieć przemoc w rodzinie”

Przeciwdziałanie przemocy domowej to niezmiennie jedno z największych wyzwań, przed którymi stoją pracownicy pomocy społecznej. To często zjawisko ukryte i zatajane, a jednocześnie występujące we wszystkich środowiskach i warstwach społecznych, niezależnie od wieku, pochodzenia, wykształcenia, majątku. Przemoc bywa przekazywana z pokolenia na pokolenie. Dzieci wychowujące się w rodzinach, w których krzywdzi się bliskich, przyswajają sobie zachowania dorosłych, których są świadkami lub przemocy tej doznają. Uczą się, że przemoc to najlepszy i najbardziej skuteczny sposób rozwiązywania konfliktów.

Przemoc to wywieranie wpływu na proces myślowy, zachowanie lub stan fizyczny osoby, pomimo braku przyzwolenia na takie zachowanie. W odróżnieniu od agresji cechuje się intencjonalnością, racjonalnością i jest działaniem przemyślanym. Statystycznie większość osób doznających przemocy stanowią kobiety, następnie (niezależnie od płci) małoletni, osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami.

Pomimo narzędzi prawnych, interdyscyplinarnej współpracy różnych zaangażowanych w pomoc dziecku i rodzinie służb, wyprowadzenie rodziny z kryzysu i przerwanie przemocy jest procesem trudnym i długotrwałym. Nadal w wielu środowiskach akceptowane jest stosowanie kar cielesnych, a rola mężczyzny postrzegana jest jako dominująca. Osoby doznające przemocy często mają wątpliwości, czy warto podejmować jakiegokolwiek działania, obawiają się negatywnych skutków dla siebie samych, swoich bliskich, stygmatyzacji ze strony otoczenia. Brakuje im wiary w to, że agresywne zachowania, na które są narażeni uda się zatrzymać, nadal w wielu środowiskach funkcjonuje mīt, że wszystko co się dzieje w rodzinie należy do sfery prywatności, co niestety z jednej strony skutkuje bezkarnością osoby stosującej przemoc, a z drugiej nasila niechęć innych do ingerowania w „czyjeś sprawy rodzinne”. Kierowanie się takimi stereotypami niestety zamyka rodzinę przed potrzebną ingerencją. A przecież, im wcześniejsza reakcja z zewnątrz, tym większe prawdopodobieństwo zatrzymania aktu przemocy, zanim dojdzie do jej eskalacji.

Przemoc towarzyszy nam praktycznie każdego dnia. Widzimy jej przejawy w telewizji, na ulicach, szkołach. Jednak, jednym z najbardziej typowych rodzajów przemocy jest ten, który ma miejsce we własnym domu. Konsekwencje są niestety druzgocące, bo odbierają poczucie bezpieczeństwa w miejscu, które powinno być twierdzą, bezpiecznym bastionem, gdzie można się schronić i czuć bezpiecznie.

„To irracjonalne pragnienie kontroli, dominacji i władzy nad drugą osobą jest główną siłą, która napędza przemoc domową”

Luis Rojas Marcos /psychiatra/

Przemoc domowa to traumatyczne doświadczenie, które wywołuje często nieodwracalne szkody psychiczne, zaburza emocjonalną harmonię, determinuje codzienne funkcjonowanie osoby jej doświadczającej wpływając na codzienne funkcjonowanie, nawiązywanie interakcji społecznych, podejmowanie decyzji, rozwiązywanie konfliktów... zostawia bez wątpienia trwałe ślady w psychice.

Szczególnie trudna jest w tym kontekście sytuacja dzieci. Jednym z mitów jest stwierdzenie „dzieci i ryby głosu nie mają”, zgodnie z którym dziecko powinno być grzeczne i podporządkowane. Ale przede wszystkim dziecko w każdym wieku powinno doznawać miłości i troski ze strony osób dorosłych. Jak wynika z różnorodnych badań, najbardziej narażone na krzywdzenie są dzieci do 3 roku życia. Małe dziecko jest szczególnie kruche, zawsze zależne od dorosłych i słabsze. Czasami zakres cierpienia, jakiego doznaje jest niewyobrażalny, zostawia blizny, które się nie zagoją. Dziecko nie jest w stanie przeciwstawić się przemocy. Niedostrzeżenie w porę krzywdy dziecka, brak reakcji na niepokojące sygnały może skończyć się tragedią.

Przemoc domowa boli najbardziej, gdyż dokonują jej osoby bliskie, które mają stanowić azyl i oazę spokoju.

Gdy dom rodzinny staje się niebezpiecznym miejscem, można się zranić, doznać wielu krzywd. W domach tych dominuje stres, strach i samotność, a funkcjonowanie członków rodziny opiera się na trzech zasadach:

- „Nie mów” – zobowiązuje do milczenia, wymaga utrzymywania w tajemnicy tego, co naprawdę dzieje się w rodzinie. Jest to idealizowanie obrazu rodziny na zewnątrz, stwarzając iluzję normalności, zamykanie pola otwartej komunikacji. Obrona milczeniem tajemnic rodzinnych w nadziei, że będzie lepiej, że może coś się zmieni;
- „nie czuj” – to efekt nauki „znieczulania się”. W życiu osób doświadczających przemocy jest tyle smutku, że nauczyli się wypierać emocje, bo konfrontacja z uczuciami jest bolesna i nie przynosi efektu. Trudne przeżycia i emocje powodują obronne odcinanie się od nich, stłumienie uczuć.
- „nie ufaj” – wiąże się z przeżyтыми rozczarowaniami i niespełnionymi obietnicami. Osoby z zewnątrz są postrzegane jako zagrożenie, dlatego nie należy im wierzyć. W ich oczach osoby z zewnątrz są nieprzewidywalne i nie można im ufać, świat jest niebezpieczny.

Z uwagi na fakt, iż przemoc jest procesem długotrwałym, przeciwdziałanie temu zjawisku wymaga podjęcia działań o charakterze długoterminowym i holistycznym, by skutecznie zapobiegać powstawaniu i rozprzestrzenianiu się przemocy domowej.

Misją Programu jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania temu zjawisku oraz ograniczenie skali przemocy domowej w powiecie radomskim. Realizacja Programu będzie opierać się na następujących priorytetach: profilaktyka i edukacja społeczna, ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy, oddziaływania korekcyjno – edukacyjne oraz psychologiczno – terapeutyczne względem osób stosujących przemoc domową, doskonalenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, pozyskanie nowych specjalistów.

– **Definicja przemocy domowej i specyfika zjawiska**

„Siła nie musi oznaczać przemocy. Żeby być wojownikiem, nie musisz kierować się prawem pięści”

Becca Fitzpatrick Finallewiece /pisarka/

22 czerwca 2023 roku weszły w życie ważne zmiany w przepisach dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej, wprowadzone ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 535). Nowelizacja realizuje postulaty zgłaszane od lat przez Rzecznika Praw Obywatelskich, w szczególności w celu właściwego odzwierciedlenia postanowień Konwencji Stambulskiej w krajowych uregulowaniach prawnych. Konwencja Stambulska definiuje przemoc domową jako wszelkie akty przemocy fizycznej, seksualnej, psychologicznej lub ekonomicznej zdarzające się w rodzinie lub gospodarstwie domowym, lub między byłymi, lub obecnymi małżonkami lub partnerami, niezależnie od tego, czy osoba stosująca przemoc i osoba jej doświadczająca dzielą lub dzielili miejsce zamieszkania, czy też nie.

Ilekoć w cyt. powyżej ustawie jest mowa o przemocy domowej, należy przez to rozumieć jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, lub mienia, naruszające godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia lub krzywdę. Nowelizacja rozszerza również dotychczasowe formy przemocy domowej o dwie kolejne formy, tj. przemoc ekonomiczną (działania ograniczające lub pozbawiające osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej) oraz cyberprzemoc (istotne naruszające prywatność

osoby lub wzbudzające w niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej).

Krąg osób, na które oddziałują zmienione przepisy ustawy został rozszerzony między innymi o byłego małżonka, byłego partnera, lub inną osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkania i gospodarowania.

Przepisy, które weszły w życie zmieniają terminologię stosowaną w ustawie – pojęcie przemocy w rodzinie zostało zastąpione przemocą domową. Zmiana ta zapewnia właściwe spojrzenie na jednostkę doświadczającą przemocy, a nie rodzinę jako taką, w której przemoc występuje. Zarówno osobami doświadczającymi przemocy w związkach bliskich, jak i jej sprawcami są bowiem konkretne - indywidualne osoby, a jej przyczyną nie są dysfunkcje rodziny jako podstawowej komórki społecznej.

Przemoc nie jest przypadkowa. Charakterystyczne dla tego zjawiska są następujące komponenty:

- **Intencjonalność sprawcy** – demonstracja siły i chęć przejęcia kontroli nad drugą osobą, działanie świadome i zamierzone;
- **Dysproporcja sił /nierównowaga sił/** – osoba stosująca przemoc jest silniejsza od osoby jej doznającej i ma nad nią przewagę.
- **Naruszenie dóbr** – osoba stosująca przemoc godzi w podstawowe prawa, takie jak: prawo do nietykalności cielesnej, szacunku, godności itp.
- **Powstanie szkód** – przemoc sprawia cierpienie i ból, osoba doznająca przemocy z reguły ma mniejszą zdolność do samoobrony. Szkody mogą być widoczne lub niedostrzegalne, natychmiastowe bądź odroczone w czasie. Będą to np. ślady na ciele powstałe w wyniku bicia, kopania albo ślady w wymiarze psychicznym, zostawiające jeszcze głębsze rysy: cierpienie, ciągły strach, utrata poczucia własnej wartości, godności itp.

W literaturze, przemoc traktowana jest jako zjawisko wieloczynnikowe, na które należy patrzeć z różnych perspektyw: prawnej, moralnej, społecznej oraz psychologicznej. Z punktu widzenia prawa, przemoc to przestępstwo, zachowanie prawne zabronione, obwarowane sankcjami.

Najczęściej stosowany artykuł 207 kodeksu karnego dotyczy znęcania się fizycznego lub moralnego nad członkiem rodziny, przewiduje za ten czyn karę pozbawienia wolności od 3 miesięcy do 5 lat. Przemoc to czyn naganny i szkodliwy, który wywołuje reakcję, jest ścigany i zagrożony konsekwencjami prawnymi dla osoby stosującej przemoc.

Z perspektywy moralnej, przemoc domowa to zło. Sprawca krzywdzący słabszego powinien więc podlegać sankcjom przede wszystkim własnego sumienia, ale i potępieniu ze strony innych ludzi.

Z punktu widzenia perspektywy społecznej należy zwrócić uwagę na czynniki zawarte w obyczajach i postawach społecznych (stereotypy, przekonania), które mogą „sprzyjać” przemocy lub ją usprawiedliwiać.

Psychologiczne spojrzenie na przemoc domową skupia się głównie na uczuciach osoby jej doznającej – cierpieniu i bezradności. Odsłania mechanizmy wewnętrzne i sytuacyjne, które sterują przemocą postrzeganą jako zjawiskiem stanowiącym zagrożenie dla wszystkich osób, które są w nią uwikłane. Jej skutki są długotrwałe i w sposób znaczący wywierają wpływ na każdy obszar funkcjonowania człowieka, który jej doświadcza. Aspekt psychologiczny zwraca również uwagę na złożone procesy interakcji zachodzących pomiędzy osobą doznającą przemocy, a osobą stosującą przemoc.

Przemoc ma różne oblicza, rozróżniamy przemoc fizyczną, psychiczną (emocjonalną), ekonomiczną, seksualną, cyberprzemoc. W przypadku dzieci mówimy również o zaniedbaniu, jako jednej z form nadużyć w stosunku do dziecka.

- **Przemoc fizyczna** – celowe zadawanie bólu, uszkodzenie ciała, lub groźba uszkodzenia ciała. Może przybrać formę m.in. popychania, odpychania, przytrzymywania, policzkowania, wykręcania rąk, szczypania, kopania, duszenia, bicia otwartą ręką i pięściami, bicia przedmiotami, rzucania w kogoś przedmiotami, itp.
- **Przemoc seksualna** – zmuszanie do czynnego bądź biernego udziału w czynnościach seksualnych, wykorzystanie drugiej osoby w celu zaspokojenia seksualnego. Może być to m.in: wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, obnażanie się, czynienie z osoby trzeciej świadka aktów płciowych itp.
- **Przemoc psychiczna** – zachowania powodujące cierpienia psychiczne, mające na celu uzależnienie od agresora np. poprzez szantaż, krytykę, wyśmiewanie się, umniejszanie poczucia własnej wartości, wzbudzanie strachu, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, wmawianie choroby psychicznej, izolację społeczną, domaganie się posłuszeństwa itp.
- **Przemoc ekonomiczna** – finansowe uzależnienie. Forma zaspokojenia potrzeby sprawowania kontroli. Przemocą ekonomiczną jest niezaspokajanie potrzeb materialnych, zakazywanie wykonywania pracy, nadmierna kontrola wydawanych pieniędzy, wydzielanie pieniędzy, dysponowanie wspólnymi pieniędzmi czy kartą płatniczą bez konsultacji z drugą osobą itp.
- **Cyberprzemoc** – przemoc przy użyciu środków komunikacji elektronicznej, naruszająca prywatność, lub wzbudzająca poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia. Bywa określana również jako cyberbullying. Niezależnie od określenia, jej celem jest zawsze wyrządzenie krzywdy drugiej osobie.

- **Zaniedbanie** – niezaspokajanie podstawowych potrzeb, niezapewnianie wspierającego, kochającego i bezpiecznego środowiska np. pozostawianie dziecka bez opieki, brak dbałości o jego higienę, ubranie, zdrowie, edukację, „opieka” nad dzieckiem pod wpływem alkoholu itp.

Zdarza się często, że osoby doznające przemocy pozostają w toksycznych związkach przez wiele lat i nie potrafią się z nich uwolnić, uważając swoją sytuację za impas bez wyjścia. Takie zachowanie osób krzywdzonych tłumaczą mechanizmy przemocy:

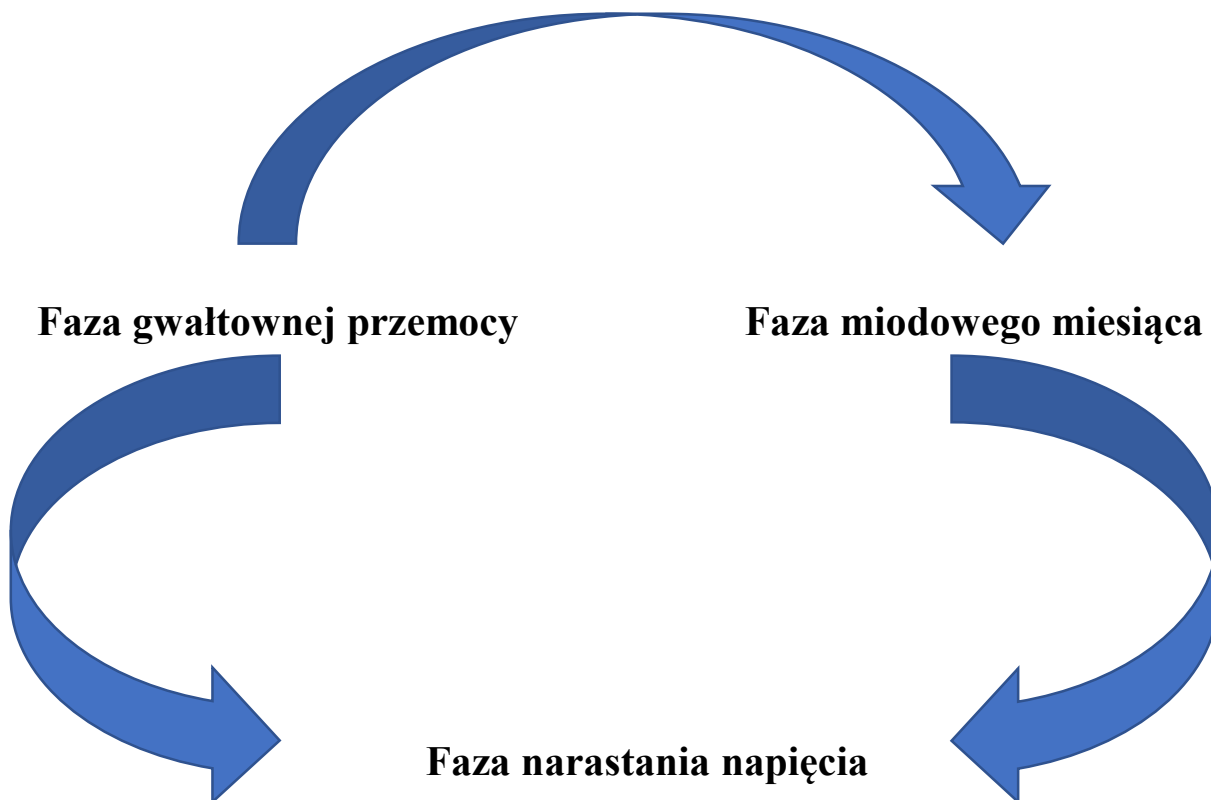
- **Pranie mózgu** – to próba systematycznego wpływu na czyjeś poglądy, postawy i przekonania. Opiera się na izolacji, poniżaniu, wymuszaniu posłuszeństwa, monopolizowaniu uwagi, czyli dążeniu do tego, aby osoba doznająca przemocy robiła i kierowała się tym, co czuje, myśli i chce osoba stosująca przemoc, przyjęła narzucone „reguły gry”. Jest to kontrola nad psychiką osoby, jej emocjami, myślami i zachowaniami.
- **Syndrom wyuczonej bezradności** – to poddanie się i pogodzenie z przemocą. Osoba doznająca przemocy jest przekonana, że niezależnie od tego co zrobi, to i tak nie zmieni to jej sytuacji. Pogodzenie się z losem.
- **Proces wiktylizacji** – proces wchodzenia w rolę „ofiary”, na skutek doznawania przemocy, podejmowania nieskutecznych prób obrony, braku pomocy z zewnątrz. Ulega zmianie poczucie tożsamości osoby krzywdzonej, która nabiera przekonania, że po prostu zasługuje na takie traktowanie.
- **Cykl przemocy domowej** – jest to tzw. błędne koło. Przemoc najczęściej nie jest jednorazowym wydarzeniem, często trwa długi okres czasu. Powtarza się w pewnym charakterystycznym schemacie, opisywanym przez amerykańską psycholog Leonorę E. Walker.

Obejmuje trzy następujące po sobie fazy.

- **Faza narastania napięcia** - pierwsza w trwającym cyklu przemocy. We wzajemnych relacjach pojawia się coraz więcej napięcia, coraz więcej sytuacji konfliktowych. Partner łatwo wpada w złość, nie panuje nad swoim gniewem. Denerwuje go każdy drobiazg, który może być pretekstem do wszczęcia awantury. Za taki stan rzeczy przerzuca odpowiedzialność na innych.
- **Faza ostrej przemocy** – faza eskalacji gniewu, nieadekwatna do siły bodźca – przyczyny. Zachowanie partnera staje się nieprzewidywalne, dochodzi do agresji fizycznej, słownej, niczym „wybuch wulkanu”, którego nie da się zatrzymać.
- **Faza miodowego miesiąca** – osoba stosująca przemoc okazuje skruchę, dociera do niej, że zostały przekroczone granice, składa deklaracje poprawy, usprawiedliwia siebie, okazuje uczucia. Osoba doznająca przemocy zaczyna wierzyć, że może być

dobrze, że partner się zmienił, a akt przemocy więcej się nie powtórzy. Zwykle jest to jednak etap złudnych nadziei. Faza miodowego miesiąca mija, zatacza krąg i znowu dochodzi do fazy wzmożonego napięcia. Cykle te mogą trwać przez wiele lat.

CYKL PRZEMOCY

Na występowanie przemocy może mieć wpływ wiele czynników: problemy osobowościowe, wysoki poziom agresji uwarunkowanej biologicznie, nadużywanie substancji psychoaktywnych, alkoholu, obniżona tolerancja na stres. Przyczyną może być także brak wiedzy i umiejętności wychowawczych, pochodzenie ze środowiska, gdzie przemoc była akceptowana, nie radzenie sobie z problemami życiowymi i wiele innych.

– **Przemoc wobec dzieci**

„Kiedy zło dotyka dzieci, świat powinien zatrząść się w posadach, zatrzymać i wrzeszczeć milionami gardel. A zło w rodzinie działa podstępnie i po cichu”

Robert Małecki /pisarz, dziennikarz/

Co roku, jak wynika z badań i statystyk tysiące małoletnich doświadcza przemocy. Zjawisko to jest jednym z największych zagrożeń rozwoju i bezpieczeństwa dzieci w Polsce. Sprawcami najczęściej są osoby bliskie – członkowie rodziny, których rolą jest chronić, troszczyć się, kochać. Bez względu na to, czy działania te mają charakter intencjonalny czy niezamierzony, skutki są tak samo bolesne. Zaburzona zostaje najważniejsza życiowa relacja: rodzic – dziecko. Tworzy się niepożądana więź – zdeorganizowana. Jej źródłem są często niespójne, naznaczone przemocą wczesnodziecięce relacje z opiekunem. Dziecko tworzy więź z osobą, od której doznaje złego traktowania. Powstaje w tym wypadku sprzeczność, gdyż pomimo krzywd, jakich doświadcza, dziecko poszukuje bliskości matki czy innej bliskiej osoby z powodu całkowitej od niej zależności. Sytuacja ta zostawia jednak trwały ślad w psychice dziecka i wpływa na jego kształtującą się dopiero osobowość.

Przyjście dziecka na świat powinno być jednym z najpiękniejszych i wzniosłych wydarzeń w życiu rodziny. Rodzicielstwo to jednak niezwykle odpowiedzialne zadanie, któremu ma prawo towarzyszyć stres, nieprzespane noce, zmęczenie, zaburzony rytm życia, trudności w rozpoznawaniu potrzeb dziecka. Czynniki te powodują, że czasem rodzice nie potrafią sprostać nowej roli, mają problem z kontrolowaniem swoich emocji. Zwykle dotyczy to rodzin z grupy tzw. zwiększonego ryzyka, tj. rodzin, gdzie rodzice sami nie otrzymali pozytywnych wzorców we własnych domach, być może nawet doświadczali przemocy, gdzie występuje wiele różnych problemów: ubóstwo, uzależnienia, bezrobocie, brak umiejętności radzenia sobie z problemami dnia codziennego itp.

Światowa Organizacja Zdrowia definiuje przemoc wobec dziecka jako każde działanie lub bezczynność jednostki, instytucji lub społeczeństwa jako całości i każdy rezultat takiego działania lub bezczynności, który deprywuje równe prawa i swobody dzieci i/lub zakłóca ich optymalny rozwój.

Najczęstszą formą przemocy fizycznej wobec dzieci są kary fizyczne. Przysłowiowy klaps jest, poza podniesieniem głosu, najczęściej stosowaną przez polskich rodziców formą reakcji na niepożądane zachowanie. W Polsce zakaz stosowania kar fizycznych wprowadzono w 2010 roku. Wówczas, ustawa z dnia 10 czerwca 2010 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 125, poz. 842)

znowelizowała kodeks rodzinny i opiekuńczy poprzez dodanie art. 96¹ w następującym brzmieniu **„osobom wykonującym władzę rodzicielską oraz sprawującym opiekę lub pieczę nad małoletnim** zakazuje się stosowania kar cielesnych”.

Mimo prawnego zakazu, wielu rodziców w Polsce nadal stosuje kary fizyczne, nie przyjmując do wiadomości, że kara cielesna jest przykładem wadliwego sposobu wychowywania dziecka, które narusza jego godność i może skutkować trwałymi

zaburzeniami w jego aktualnym i późniejszym życiu. Kara fizyczna jest nieskuteczną „lekcją wychowawczą”, uczy dzieci, że siłą i przemocą można rozwiązywać problemy i że w złości tak właśnie należy reagować. Obniża poczucie wartości dziecka, wywołuje chęć odwetu, poczucie bycia niekochanym i wiele innych konsekwencji. Dzieci często karane przez rodziców stają się albo buntownicze, albo bojaźliwie uległe (J. Nelsen). Kary mogą prowadzić do zachowań autodestrukcyjnych lub agresywnych, kiedy dzieci zaczynają powielać znajomy scenariusz z dzieciństwa. Powstaje w sercu dziecka negatywny obraz świata i siebie samego, co znacząco utrudnia budowanie relacji opartych na zaufaniu w przyszłości.

Doświadczenie przemocy ze strony osoby najbliższej nie daje dziecku możliwości ucieczki czy obrony, dziecko nie ma sposobności, aby wygrać.

Dlatego tak ważna jest w tej kwestii przede wszystkim profilaktyka, reagowanie tam, gdzie przemocy jeszcze nie ma, przekazywanie rodzicom wiedzy na temat kompetencji i umiejętności rodzicielskich, prawidłowego rozpoznawania potrzeb dziecka, niezbędnych do tego, aby dziecko otoczyć adekwatną opieką.

Kodeks rodzinny i opiekuńczy stanowi, że władza rodzicielska powinna być wykonywana tak, jak wymaga tego dobro dziecka i interes społeczny, a rodzice są zobowiązani troszczyć się o fizyczny i duchowy rozwój dziecka.

Stosowanie przemocy uzasadnia ingerencję sądu rodzinnego i opiekuńczego. Sąd uzyskując wiedzę o podejrzeniu stosowania kar cielesnych wobec dziecka powinien wszcząć z urzędu postępowanie o wgląd w jego sytuację i w razie potwierdzenia tych podejrzeń ustanowić np. nadzór kuratora, zobowiązać rodziców do określonego zachowania, skorzystania z porady specjalistów, wsparcia asystenta rodziny itp.

Jeżeli powyższe działania nie przynoszą efektu, sąd może podjąć bardziej zdecydowaną ingerencję w sferę władzy rodzicielskiej, ograniczając ją lub nawet w skrajnych przypadkach pozbawiając rodziców tego uprawnienia.

Dla dziecka może to niestety oznaczać przyszłość w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Aby tego uniknąć, to my dorośli musimy pamiętać, że wszelkie zachowania przemocowe wobec dzieci są niedopuszczalne. Naszą czujność powinny wzbudzić dostrzeżone obrażenia ciała, siniaki, bóle brzucha, których nie da się wytłumaczyć chorobą somatyczną, zachowania nieadekwatne do wieku rozwojowego dziecka – nadmierny lęk, wycofanie z kontaktu zarówno z dorosłymi, jak i rówieśnikami itp.

Pamiętajmy o tym, że dziecko od początku swego istnienia jest osobą, ma prawo do życia i przyjęcia go z miłością przez rodziców. Ma prawo do ochrony, funkcjonowania w bezpiecznym domu, szacunku i akceptacji swojej osoby, a obowiązkiem dorosłych

jest mu to zapewnić. Wszak, dziecko, jak wynika z Konwencji o Prawach Dziecka jest człowiekiem – nie tylko na papierze.

– **Zjawisko przemocy domowej w powiecie radomskim.**

„To nie siniaki na ciele bolą. To rany serca i blizny na umyśle”

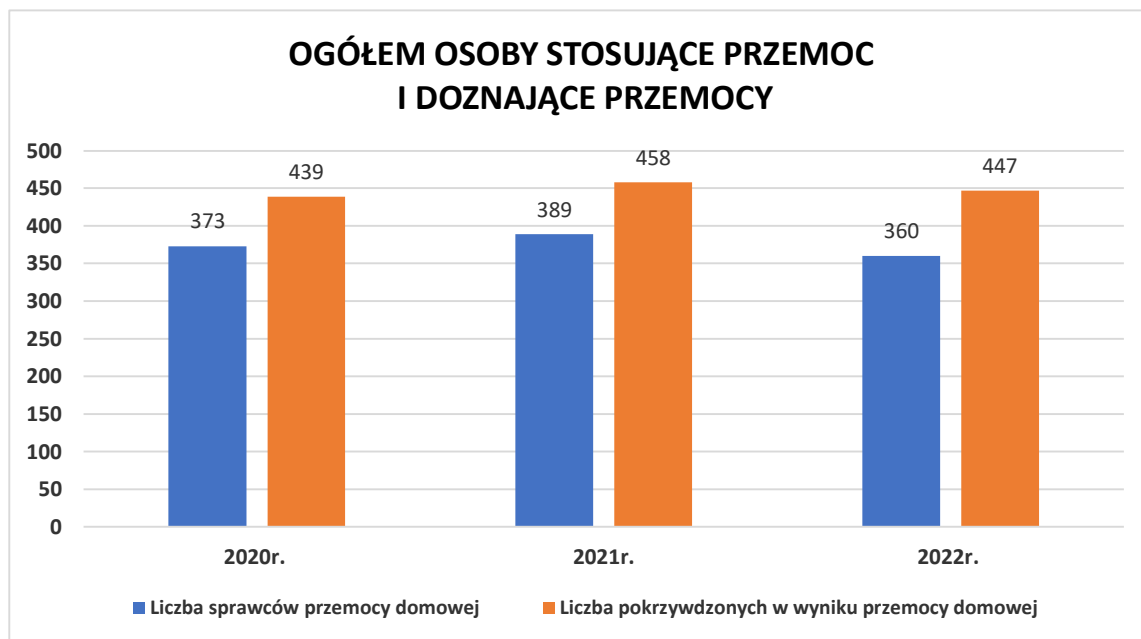
Aisha Mirza /pisarka/

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w powiecie radomskim są realizowane w pierwszej kolejności przez samorządy gminne: miejski, miejsko – gminne i gminne ośrodki pomocy społecznej, komisje rozwiązywania problemów alkoholowych. Zadania te wykonuje również na szczeblu powiatowym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, we współpracy z Policją, Sądami Rejonowymi, Prokuraturą, instytucjami oświatowymi, organizacjami pożytku publicznego.

Rozeznaniu skali tego zjawiska w naszym regionie posłużyły dane uzyskane z niektórych w/wymienionych instytucji działających w środowisku lokalnym, gdzie osoby pokrzywdzone najczęściej zgłaszają problem przemocy. Zebrane zostały dane statystyczne z okresu od 2020 – 2022 roku.

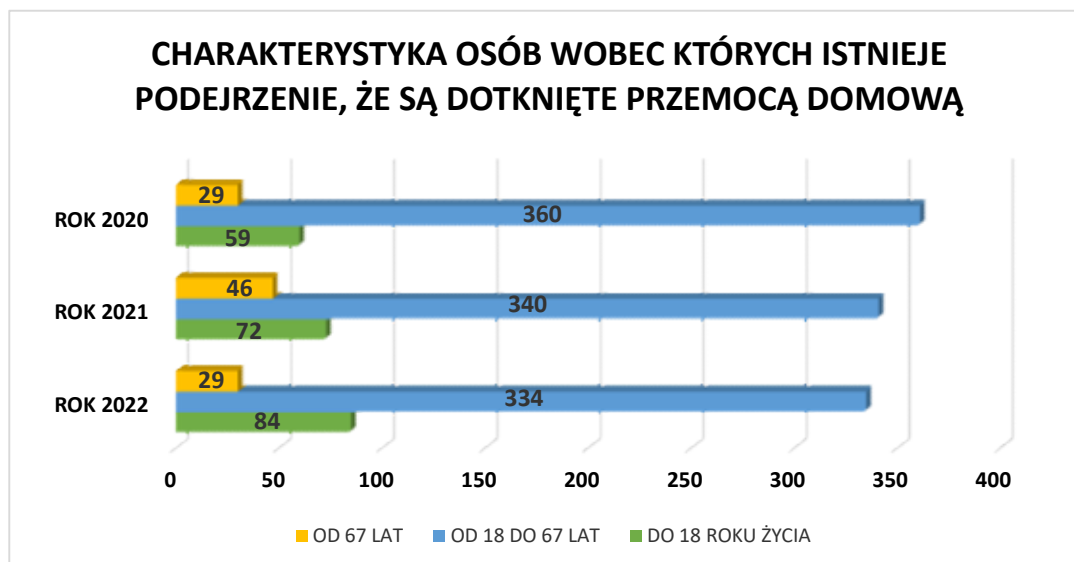
Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań, podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Jej celem jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej /art. 47 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej/.

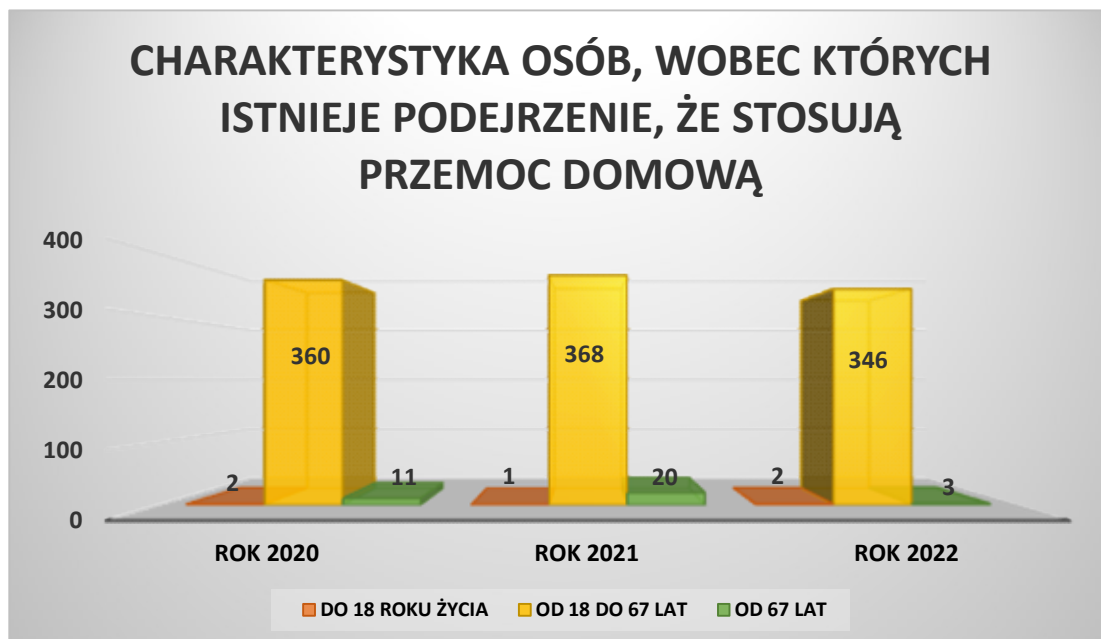
Głównym narzędziem służącym rozpoznawaniu zjawiska przemocy jest procedura „Niebieska Karta”, zwana dalej NK. Z danych uzyskanych z Komendy Miejskiej Policji w Radomiu wynika, że niestety przemoc domowa jest zjawiskiem permanentnym, nie wykazującym znaczącej tendencji spadkowej.

Osobami stosującymi przemoc są w zdecydowanej większości mężczyźni, a jest ona skierowana najczęściej przeciwko kobietom i dzieciom.

Osoby wobec, których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą to osoby w wieku 18-67 lat, w drugiej kolejności osoby poniżej 18 roku życia, rzadziej osoby starsze w wieku powyżej 67 lat. Osobami stosującymi przemoc najczęściej są również osoby w przedziale wiekowym 18-67 lat.

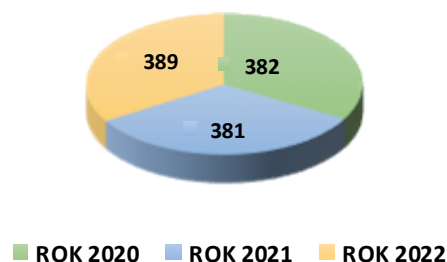
Kolejne zestawienie przedstawia podmioty, które najczęściej są pierwszym ogniwem w zakresie wszczynania procedury NK. Zwykle jest to policja. W drugiej kolejności jest to ośrodek pomocy społecznej, gdyż niejednokrotnie problem przemocy wiąże się z innymi problemami występującymi w rodzinie i korzystaniem z systemu świadczeń pomocy społecznej.

W pojedynczych przypadkach procedura jest wszczynana przez jednostki oświaty, ochrony zdrowia czy gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych.

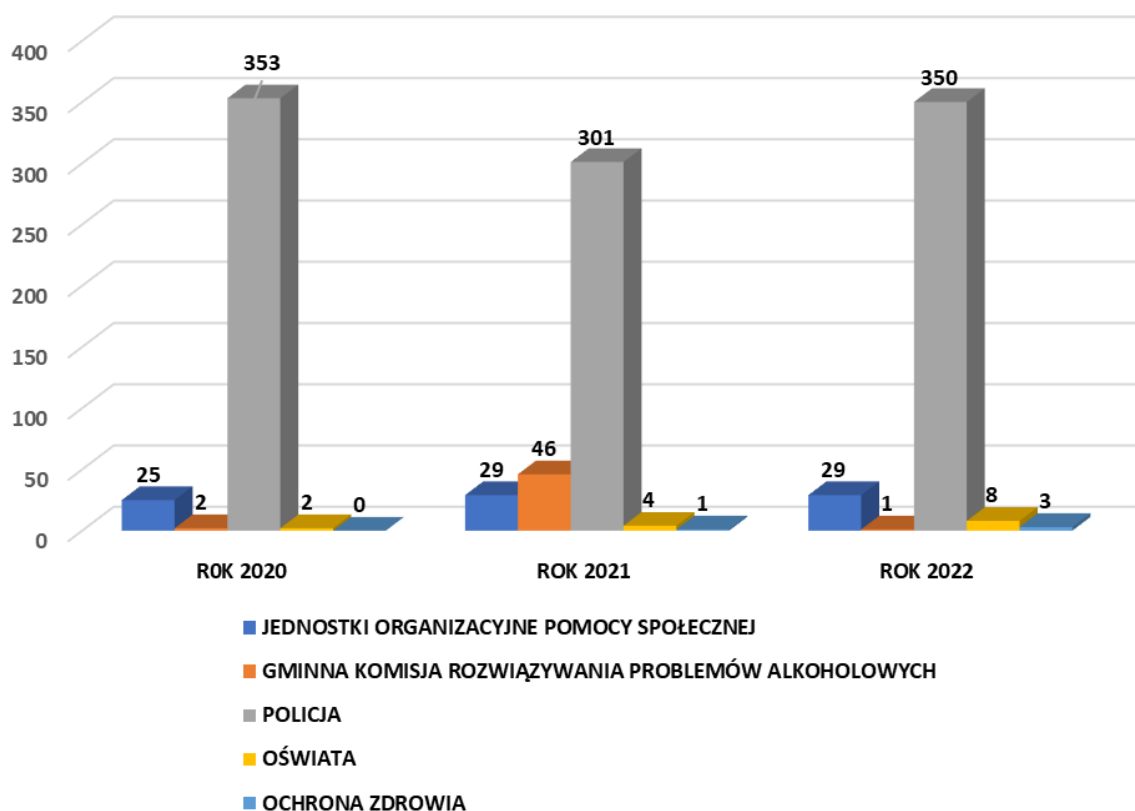
Realizacja procedury NK odbywa się w oparciu o zasadę współpracy między organizacjami i podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej. Po podjęciu interwencji i wszczęciu procedury NK sprawa jest przekazywana przewodniczącemu zespołu interdyscyplinarnego.

Zespół interdyscyplinarny funkcjonuje w każdej z 13 gmin powiatu radomskiego. Jego zadaniem są działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, opierające się przede wszystkim na diagnozowaniu i przeciwdziałaniu problemowi przemocy, inicjowaniu działań profilaktycznych, edukacyjnych, informacyjnych, inicjowaniu działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc. W skład zespołu interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych. Zespół interdyscyplinarny powołuje grupy diagnostyczno – pomocowe, w celu oceny sytuacji domowej osób doznających przemocy na podstawie procedury NK.

OGÓŁEM - LICZBA SPORZĄDZONYCH NIEBIESKICH KART

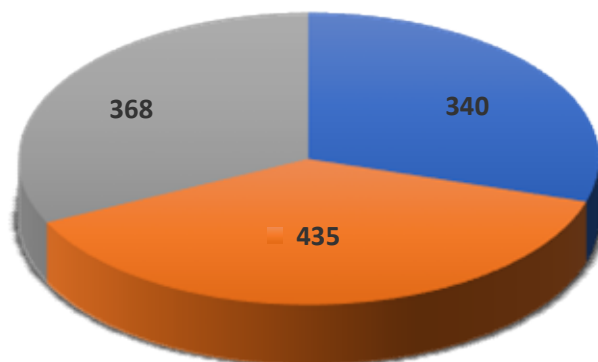
LICZBA SPORZĄDZONYCH NIEBIESKICH KART PRZEZ PRZEDSTAWICIELI POSZCZEGÓLNYCH PODMIOTÓW WSZCZYNAJĄCYCH PROCEDURĘ

Realizacja wielu NK niestety trwa latami, jednak część spraw ulega pozytywnemu zakończeniu z powodu ustania przemocy i realizacji indywidualnego planu pomocy. W wielu

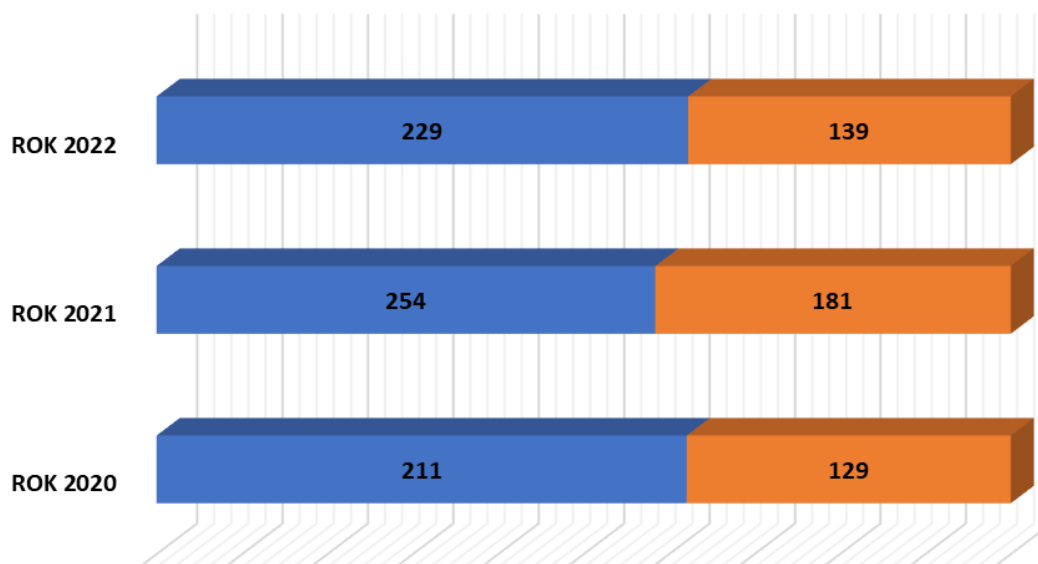
przypadkach procedury NK ulegają zakończeniu z powodu braku zasadności dalszych działań, dzieje się tak np. wtedy, kiedy zgłoszenie przemocy jest fałszywym oskarżeniem.

LICZBA ZAKOŃCZONYCH NIEBIESKICH KART OGÓŁEM

■ ROK 2020 ■ ROK 2021 ■ ROK 2022

LICZBA ZAKOŃCZONYCH NIEBIESKICH KART

■ Z POWODU ZAKOŃCZENIA PRZEMOCY DOMOWEJ I ZREALIZOWANIA INDYWIDUALNEGO PLANU POMOCY
■ Z POWODU BRAKU ZASADNOŚCI DALSZYCH DZIAŁAŃ

W skrajnych przypadkach przemoc może być powodem odebrania dzieci z rodzin biologicznych w związku ze stwierdzonym bezpośrednim zagrożeniem życia lub zdrowia. W omawianym okresie sytuacja ta nie miała miejsca.

Nie zachodziła również potrzeba umieszczenia osoby doznającej przemocy w ośrodku wsparcia lub ośrodku interwencji kryzysowej. Podkreślić należy, że to nie osoba doznająca przemocy powinna decydować się na opuszczenie lokalu mieszkalnego, by chronić siebie i dzieci przed dalszymi aktami przemocy. Istotny mechanizm ochrony dla osób doświadczających przemocy zawiera w tym zakresie art. 11a ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, dający sądowi prawo do zobowiązania osoby stosującej przemoc, która swoim zachowaniem czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkanie, do opuszczenia mieszkania. Niestety mechanizm ten jest bardzo rzadko stosowany. Zauważyć też należy, że rozwiązanie to nie powoduje trwałego uregulowania sytuacji mieszkaniowej osoby doznającej przemocy, a jedynie czasowe odseparowanie od osoby stosującej przemoc.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Radomiu jest wpisane do rejestru jednostek specjalistycznego poradnictwa województwa mazowieckiego prowadzonego przez Wojewodę Mazowieckiego pod pozycją nr 80. Mieszkańcy powiatu radomskiego mogą zatem korzystać z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego oraz prawnego.

Psycholog udziela porad dla osób z terenu powiatu radomskiego, przeżywających różnego rodzaju kryzysy: kobiet doświadczających przemocy domowej, osób zmagających się z uzależnieniem najbliższych członków rodziny, rodziców biologicznych dzieci, które zostały umieszczone w pieczy zastępczej /najczęściej z powodu alkoholizmu, narkomanii, przemocy domowej/.

Liczba osób dorosłych korzystających z poradnictwa:

2020 rok	-	21
2021 rok	-	13
2022 rok	-	11

Z pomocy psychologicznej korzystają również dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, zwykle z powodu przemocy fizycznej, emocjonalnej, zaniedbań ze strony rodziców.

Liczba dzieci korzystających z poradnictwa:

2020 rok	-	39
2021 rok	-	44
2022 rok	-	49

Liczba osób korzystających z poradnictwa prawnego:

2020 rok	-	12
----------	---	----

2021 rok	-	12
2022 rok	-	24

Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych powiatu należy również opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

W latach 2020 – 2022 we współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Wspierania Rodzin „Nowe Perspektywy” Powiatowe Centrum prowadziło grupę wsparcia dla rodzin biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W ramach tego zadania rokrocznie realizowany jest program, który służy wzmocnieniu posiadanych przez nich funkcji opiekuńczo – wychowawczych, są również motywowani do podejmowania starań o powrót dzieci do środowiska pochodzenia. Organizowane są również spotkania służące odbudowaniu relacji pomiędzy rodzicami biologicznymi, którym władza rodzicielska została ograniczona i dziećmi, umieszczonymi w pieczy zastępczej w formie wspólnych spotkań pod nadzorem specjalisty.

Przedmiotowy program obejmuje m. innymi następujące zagadnienia: wychowywanie dzieci bez przemocy, poszanowanie praw dzieci, komunikacja w rodzinie, ochrona dzieci przed przemocą i wykorzystywaniem, właściwa realizacja zadań opiekuńczo – wychowawczych w rodzinie, profilaktyka przemocy rówieśniczej, procedura podejmowania interwencji w sytuacji zagrożenia itp.

Liczba uczestników:

2020 rok	-	15
2021 rok	-	16
2022 rok	-	10

Od kilku lat, na zlecenie powiatu radomskiego działania profilaktyczne mające na celu m. innymi wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci i młodzieży w rodzinach zagrożonych przemocą realizuje również prowadząc świetlicę środowiskową „Betania” Parafia Rzymsko – Katolicka św. Stanisława Bpa M. w Wierzbicy. Rokrocznie, ze wsparcia placówki korzysta ok. 50 - 60 osób.

Przedstawione powyżej działania mają sprzyjać podniesieniu świadomości społecznej w zakresie przemocy, tak aby wcielać w życie zasady podobne do tych, które głosił ks. Jerzy Popiełuszko „Przemoc nie jest oznaką siły, lecz słabości”.

– Cele, planowane zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, realizatorzy Programu.

„Pamiętajmy, że szukając wyjścia z sytuacji przemocy, stwarzamy szansę dla siebie i całej rodziny”

Lew Tołstoj

Życie w środowisku pełnym przemocy to życie w ciągłym lęku. Poczucie własnej wartości jest niszczone z każdym kolejnym aktem agresji. Osoba krzywdzona doświadcza przygnębienia, cierpienia, bezsilności, bezradności, ciągłego poczucia zagrożenia. Towarzyszy jej poczucie wstydu i winy za to co się dzieje, co przekłada się na wycofanie z życia społecznego oraz problemy w prawidłowym funkcjonowaniu w nim. Stopniowa utrata poczucia własnej wartości prowadzi do podporządkowania i rezygnacji z walki o własną godność. To olbrzymi stres, gdy nigdy nie wiadomo, co przyniesie kolejny dzień.

Wszystkich powinien łączyć wspólny cel - zapewnić nam i naszym dzieciom świat przyjazny, świat bez przemocy.

To też nadrzędny cel programu - stworzenie spójnego i profesjonalnego systemu wsparcia dla wszystkich osób uwikłanych w przemoc domową oraz wzmocnienie skuteczności działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w powiecie radomskim.

Cel naczelny będzie realizowany w postaci różnorodnych celów szczegółowych zaplanowanych na lata **2022-2027**.

Cel	Zadania do realizacji	Realizatorzy
-----	-----------------------	--------------

Zwiększenie wiedzy na temat rozmiaru przemocy domowej w powiecie radomskim (diagnozowanie, monitorowanie problemu, analiza form i efektów udzielonego wsparcia).	- diagnoza zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu, gromadzenie i opracowywanie danych na temat sytuacji w tym zakresie; - badanie skuteczności pomocy udzielonej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej; - monitoring skuteczności realizowanych programów profilaktycznych, korekcyjno – edukacyjnych, psychologiczno – terapeutycznych; - wymiana informacji i współpraca pomiędzy instytucjami zaangażowanymi w pomoc rodzinie z problemem przemocy domowej.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz: miejski, miejsko – gminne, gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu radomskiego, zespoły interdyscyplinarne, komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, sąd, policja, instytucje oświatowe i inne.
Profilaktyka i edukacja, podniesienie świadomości i poziomu wrażliwości społecznej na problem przemocy domowej.	- udostępnianie materiałów o charakterze edukacyjnym i informacyjnym; - udzielanie wsparcia dla osób i rodzin zgłaszających się po poradę zwłaszcza w zakresie właściwych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową; - wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego służących wzmocnieniu więzi rodzinnych; - kampanie społeczne, szkolenia, konferencje dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej; - realizacja programów profilaktycznych propagujących prawidłowe metody wychowawcze w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych zjawiskiem przemocy.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz: miejski, miejsko – gminne, gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu radomskiego, zespoły interdyscyplinarne, komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacje pożytku publicznego, Kościół, instytucje oświatowe i inne.

Ochrona osób doświadczających przemocy domowej.	- upowszechnienie informacji na temat dostępnych form wsparcia oraz instytucjach i placówkach zapewniających pomoc zarówno osobom doznającym przemocy, świadkom, jak i osobom stosującym przemoc; - współpraca z gminnymi zespołami interdyscyplinarnymi integrująca działanie różnych środowisk odpowiedzialnych za pomoc dziecku i rodzinie; - udzielanie pomocy i wsparcia osobom doświadczającym przemocy domowej poprzez informowanie o przysługujących prawach, poradnictwo specjalistyczne, terapię, zapewnienie schronienia w ośrodku interwencji kryzysowej lub ośrodku wsparcia.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz: miejski, miejsko – gminne, gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu radomskiego, zespoły interdyscyplinarne; organizacje pożytku publicznego, Kościół, sąd, policja, instytucje oświatowe, poradnie psychologiczno – pedagogiczne, ośrodki interwencji kryzysowej, ośrodki wsparcia.
Oddziaływania korekcyjno – edukacyjne oraz psychologiczno – terapeutyczne wobec osób stosujących przemoc domową.	- realizacja programów korekcyjno - edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową; - współpraca z zespołami interdyscyplinarnymi w zakresie rekrutacji i kwalifikacji osób stosujących przemoc domową. do udziału w programie; - monitorowanie zachowań osób stosujących przemoc domową po zakończeniu udziału w programie; - indywidualne poradnictwo /w zakresie rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie ze stresem, zachowania w kryzysie, konstruktywnego wyrażania emocji itp./.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz: miejski, miejsko – gminne, gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu radomskiego, zespoły interdyscyplinarne, komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, sąd - kuratorzy, policja, organizacje pożytku publicznego i inne.

Doskonalenie umiejętności podnoszenie kwalifikacji kadr pomocy społecznej oraz innych podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	- zapewnienie szkoleń, warsztatów itp. dla pracowników realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej; - organizacja wspólnych spotkań, narad umożliwiających wymianę doświadczeń, sprawny przepływ informacji; - zapewnienie psychologicznego wsparcia, zapobiegającego wypaleniu zawodowemu osobom zajmującym się zawodowo przedmiotową problematyką.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie oraz: miejski, miejsko – gminne, gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu radomskiego, zespoły interdyscyplinarne, komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, organizacje pożytku publicznego, sąd, policja, instytucje oświatowe, Ośrodek Interwencji Kryzysowej i inne.
---	---	---

- **Oczekiwane rezultaty, termin realizacji, monitoring i ewaluacja, zasady finansowania.**

Poprzez realizację celów niniejszego Programu zakłada się osiągnięcie następujących efektów:

- Pozyskanie wiedzy na temat skali przemocy domowej w powiecie radomskim oraz efektywności udzielonego w tym zakresie wsparcia.
- Wzrost świadomości społecznej na temat właściwych postaw prorodzinnych i prospołecznych, zagrożeń dla rodziny, jakie niesie ze sobą przemoc.
- Wyposażenie w wiedzę i umiejętności wychowawcze rodzin zagrożonych problemem przemocy domowej.
- Upowszechnienie informacji na temat możliwości uzyskania wszechstronnego wsparcia ze strony instytucji pomocowych.
- Poszerzenie oferty pomocy skierowanej do osób dotkniętych przemocą domową, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży.
- Korekta zachowań osób stosujących przemoc domową poprzez udział w programach korekcyjno – edukacyjnych oraz psychologiczno – terapeutycznych.
- Rozwinięcie współpracy, możliwości wymiany doświadczeń i dobrych praktyk pomiędzy różnymi podmiotami zobligowanymi do wykonywania działań w obszarze przeciwdziałania przemocy.
- Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Spadek liczby przypadków przemocy domowej.

Termin realizacji

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej będzie realizowany w latach **2023 – 2027**.

Monitoring i ewaluacja

Realizacja celów i poszczególnych zadań będzie podlegać monitorowaniu oraz ewaluacji. Monitoring odbywać się będzie na bieżąco, w trakcie trwania Programu na podstawie napływających danych oraz wykonanych sprawozdań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Ewaluacja będzie prowadzona raz w roku. Informacje na temat realizacji programu będą przekazywane Zarządowi Powiatu w Radomiu oraz Radzie Powiatu w Radomiu w oparciu o przygotowywaną rokrocznie informację na temat działalności Powiatowego Centrum.

Zasady finansowania

Źródłem finansowania zadań określonych w niniejszym programie będą środki finansowe pochodzące z budżetu powiatu przekazywane na realizację zadań własnych, jak również środki otrzymywane z budżetu państwa na realizację zadań zleconych. Ewentualnie, środki pochodzące z innych źródeł zewnętrznych, w ramach ogłaszanych przez różne podmioty konkursów oraz funduszy europejskich.

Podsumowanie

„W przemocy zapominamy, kim jesteśmy”

Mary McCarthy /pisarka/

Tradycyjny obraz polskiej rodziny to miejsce odpoczynku po trudach codziennego dnia, oaza ciepła i spokoju, gdzie można się schronić i poczuć bezpiecznie, to miejsce do którego z całą pewnością przynależy się, broniące nas od zła i cierpienia świata.

Niestety, nazbyt często dom rodzinny staje się miejscem, gdzie można doznać wielu krzywd. Nadal, dla wielu osób, przemoc jest sposobem wychowywania, normą stosunków społecznych. Aby temu zapobiec, konieczna jest identyfikacja rodzin, w których występuje ryzyko przemocy i zmotywowanie ich do skorzystania z dostępnych form wsparcia, pamiętając o tym, że kiedy dojdzie do tragedii, jest już za późno, aby pomóc.

Mając na uwadze powyższe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wraz z partnerami Programu będzie czynić starania, aby zmniejszyć liczbę dramatów rozgrywających się w zaciszu przysłowiowych czterech ścian własnego domu. Specyfika problemu przemocy powoduje, że tworzenie systemu przeciwdziałania temu zjawisku jest zadaniem złożonym i trudnym. Pomoc osobom doświadczającym przemocy, a jednocześnie skuteczne oddziaływania na osoby stosujące przemoc wymagają szeregu zróżnicowanych, odpowiedzialnych działań opartych na wiedzy z zakresu wielu dziedzin i wykorzystujących kompetencje szeregu instytucji.

Świadomość tego pozwala jednak dostrzec nie tylko ograniczenia czy problemy, ale także mocne strony i zasoby tkwiące w środowisku lokalnym, wykwalifikowanej kadrze pomocy społecznej oraz kadrze innych podmiotów zaangażowanych w sprawy dziecka i rodziny, respektującej w swoich działaniach prawo każdego człowieka do życia w środowisku wolnym od przemocy, zapewniającym szacunek dla jego podmiotowości.

Pamiętaj, Twoje życie jest w Twoich rękach i od Ciebie zależy...